

Plan för trygghetsskapande arbete
Vendelsö Gård
Läsåret 2023/2024

Innehåll

1	Inledning.....	2
1.1	Planens giltighetstid.....	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier.....	2
1.2.5	Kränkande behandling	3
1.2.6	Kränkningar	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder.....	4
4	Analys av orsaker till risker och hinder.....	4
5	Åtgärder.....	5
6	Planerad uppföljning och utvärdering	5
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra kränkningar	6
8	Rutiner då ett barn anser sig utsatt för kränkningar.....	6
9	Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda.....	7

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för förskolans namn ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. På förskolans namn har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, "Förskolans namns plan för trygghetsskapande arbete".

1.1 Planens giltighetstid

Vendelsö Gårds plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med den 1/9-23 till och med 1/9-24.

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar

närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker ett barns värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

1.2.6 Kränkningar

Kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier av ett barn utgör kränkningar.

2 Arbetet under föregående läsår

Under föregående läsår har vi fortsatt vårt arbete med att barnen ska vara delaktiga i kartläggningen av trygghetsplanen genom intervjuer som rör deras trivsel, trygghet samt jämställdhetsfrågor.

Det förebyggande arbetet med barnen har skett genom barnintervjuer, i samband med utvecklingssamtalen och barn-råd ett par gånger per termin. Arbetet har också skett fortlöpande under året vid exempelvis dagliga samlingar och att vi pedagoger har läst litteratur som varit kopplat direkt till exempelvis arbete kring allas lika värde, normkreativitet och barnkonventionen.

Barnen är delaktiga i kartläggningen av planen mot diskriminering och kränkande behandling genom intervjuer, barn-råd och trygghets -rond som rör deras trivsel och trygghet och miljö.

Pedagogerna samt långtidsvikarier ska vara förtrodda med innehållet i planen mot diskriminering och kränkande behandling och hålla den levande i det dagliga arbetet. Korttidsvikarier ska också informeras om var likabehandlingsplan innehåll och var den finns att läsas. Vi pedagoger fortsätter att förmedla hur vi arbetar med detta och sätta ord på det till föräldrar.

Alla avdelningar har startat upp och arbetar fortlöpande under året med gemensamma överenskommelser om förhållningssätt samt hur man är en bra kompis. Då nya barn har tillkommit har vi lagt stort fokus på gruppstärkande lekar och att alla ska finna en plats i gruppen, känna tillhörighet. Stor vikt har lagts på att lyssna på varandra, säga stopp, stopp min kropp och samtal om hänsyn och integritet. Vi har även läst litteratur och använt oss av digitala verktyg i detta ämne. På samlingarna tar vi upp etiska dilemman genom samtal, teater, kompisböcker och

digitala medel tex. djuren på djuris. Vi pedagoger är närvarande, aktiva och strävar efter att vara bra förebilder. Vi arbetar för allas likavärde och att olikheter ska ses som något positivt. Då konflikter uppstår övar barnen konfliktlösning med hjälp och stöd av pedagoger. Pedagogerna arbetar med att förebygga och förekomma konflikter. Miljöerna ska locka till lärande för alla, hos oss är det fokus på lek och lärande. Vårdnadshavare har informerats om vårt arbete via verksamhetsbrev samt föräldramöte. Under föräldramöte visas och informeras det om denna handlingsplan samt barnkonventionen.

3 Undersökning av risker och hinder

Vid eventuella konflikter lyssnar vi in alla inblandade barn och finns som ett stöd vid sidan för att barnen ska få en chans att lyssna på varandra och höra varandras upplevelser för att kunna lösa konflikten själva.

Vi använder oss även av relevant litteratur, rollspel och teater till barnen för att synliggöra och skapa delaktighet i konflikthantering.

Vi har daglig kontakt, kommunikation med föräldrar, benämner och förklarar, sätter ord på det som hänt.

Personalgruppen har utvärderat arbetet med plan mot diskriminering och kränkande behandling löpande under året, framför allt vid studiedagar i december och maj där man tittar tillbaka på hela terminens arbete.

Genom vårt pågående arbete med strukturer och organisation av vår uteverksamhet skapar vi naturlig närhet och aktivitet tillsammans med barnen.

Vi ska genom att vara närvarande pedagoger tillsammans med barnen förekomma och förebygga kränkningar samt lösa konflikter som uppstår

4 Analys av orsaker till risker och hinder

Orsakerna till de risker och hinder vi tidigare har sett på framför allt förskolans gård har varit en otydlig struktur och organisation av personal. Vi har då fått syn på vår organisation och struktur, samt förändra där vi sett att det behöver utvecklas. Vi ser också att genom den dagliga dialogen med varandra över förskolans alla avdelningar så upplever vi att alla pedagoger är mer närvarande i barnens aktiviteter.

Genom ett medvetet arbete och förhållningsätt framför allt i vår uteverksamhet arbetar vi för att vara närvarande och aktiva pedagoger och skapa en trygg plats för barnen att vara på.

Arbetet med struktur och organisation ute är ett pågående arbete och vi strävar efter att vara ännu mer närvarande för att förekomma, förbygga samt lösa konflikter som uppstår tillsammans med barnen.

Vi strävar efter att alla pedagoger ska ha ett större engagemang i uteverksamheten samt bidrar till att skapa organisation och struktur genom mer planerade aktiviteter och mer medforskande och närvarande pedagoger.

5 Åtgärder

Vi fortsätter arbetet i våra stationer utomhus för att hjälpa barnen med deras konflikthantering men också för att se till att inga kränkningar sker samt att de känner arbetsro i alla stationer. Vi vill också koppla det dagliga arbetet med barns rättigheter, normkreativitet och allas lika värde till det pedagogiska arbetet utomhus. Genom verksamhetsbrev, föräldramöten, det dagliga samtalet och utvecklingssamtalen vill vi involvera och förtydliga för vårdnadshavarna hur vi arbetar med kränkningar, allas lika värde och normkreativitet. Arbetet med detta kommer att genomsyra verksamhetens alla bitar som exempelvis projekt, under höstterminen 2021 och vårterminen 2022. Arbetet ska utvärderas på studiedagar i december och i maj.

Vi delar upp barnen i mindre grupper så att alla barn bli sedda och kan göra sina röster hörda. Vi kommer att fortsätta arbeta med gemensamma överenskommelser och förhållningssätt om hur man är en bra kompis samt gruppstärkande lekar. Vi kommer fortsätta arbeta med att lyssna på varandra, säga stopp, stopp min kropp och ha samtal om integritet samt att visa hänsyn. Vi fortsätter även med trygghetsintervjuer och observationer. Vi pedagoger är alla ansvariga för detta arbete och vårt förhållningssätt är att vara aktiva, närvarande pedagoger som strävar efter att vara bra förebilder. Då konflikter uppstår hjälper vi barnen att lösa dem samt lyfter fram olika sidor och tröstar alla parter. Utomhus har vi delat upp gården i zoner där alla pedagoger har ett ansvarsområde, detta leder till aktiva pedagoger som sprider ut sig över hela gården och är närvarande. Vi kommer även fortsättningsvis arbeta med litteratur, dramatiseringar och digitala medel som diskussionsunderlag tillsammans med barnen i detta viktiga arbete.

6 Planerad uppföljning och utvärdering

Planerad uppföljning sker under nätverket för trygghetsskapande arbete samt på studiedagar i december och maj.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra kränkningar

Föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats under likabehandlingsnätverket samt på studiedagar i december och maj. Utvärderingarna har baserats på observationer, samtal samt dokument såsom skolenkäten och barnintervjuer.

I våra riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier ingår det att vi arbetar i mindre barngrupper med närvarande pedagoger som är uppmärksam på incidenter som kan uppstå. Vi har noll tolerans kring att se och röra varandras kroppar på ett sätt som kan uppfattas som sexuella trakasserier. Vi arbetar med detta genom samtal, konkreta scenarier som barnen kan ha förståelse för samt även litteratur. Upptäcks en incident tas detta tag i på en gång med de inblandade.

I våra olika nätverk diskuteras ord såsom kränkning, trakasserier, jämställdhet, jämlikhet, normkreativitet osv för att definiera vad dessa begrepp innebär.

Upptäcks en kränkning eller dyl. finns en tydlig handlingsplan/dokument i krisparmen i hur dessa ska hanteras samt anmälas i DF respons.

Samtliga pedagoger har gått och ska gå utbildningen Barnafrid. Utbildningen ger alla pedagoger större kunskap i att kunna identifiera olika tecken på att ett barn far illa samt hur vi ska agera.

För utbildningsförvaltningen samtliga verksamheter finns gemensamma rutiner för att motverka kränkningar och även hantera uppgifter om kränkningar. Dessa finns tillgängliga för förskolans personal i teamsgruppen *Juridik och verksamhetsstöd* i mappen *Kränkande behandling, diskriminering och trygghetskapande arbete*.

Utöver dessa rutiner har förskolan följande rutiner för att förhindra kränkningar. Rektorn besöker förskolan kontinuerligt och minst en gång per månad bland annat för att säkerställa verksamhetens miljöer ur ett barnperspektiv. Rektorn ansvarar för att ICDP-utbildning pågår kontinuerligt i verksamheten och för att utbildningsfilmen om kränkningar visas för förskolans personal två gånger per år samt skyndsamt för nyanställda. Utbildningsfilmen finns tillgänglig i teamsgruppen *Juridik och verksamhetsstöd* i mappen *Kränkande behandling, diskriminering och trygghetskapande arbete*.

8 Rutiner då ett barn anser sig utsatt för kränkningar

En förskollärare, barnskötare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn.

Anmälningsskyldigheten gäller för all personal, även vikarier och personal som inte arbetar i barngrupp. Anmälningsskyldigheten gäller oavsett om det är ett annat barn eller en personal som antas ha utsatt barnet. Anmälan ska göras skyndsamt vilket

innebär att det helst ska göras samma dag eller dagen efter. Anmälan görs i verksamhetssystemet DF Respons. Om anmälan avser rektorn ska man i stället kontakta verksamhetschef för förskola, Åsa Harge.

En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rektorn är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling och trakasserier i framtiden. Utredningar genomförs av rektorn. Rektorn kan inte delegera ansvaret för utredningarna till annan.

Rektorn ansvarar för och genomför omgående åtgärder för att komma till rätta med brister som har framkommit i utredningen. Arbetsrättsliga åtgärder genomförs i samråd med verksamhetschef för förskola. Rektorn följer upp inom en vecka från att en åtgärd har verkställts, att åtgärden efterlevs och har önskad effekt. Rektorn informerar verksamhetschefen för förskola om framkomna brister och vilka åtgärder som vidtas.

Ett kränkingsärende inklusive utredningen, identifierade och vidtagna åtgärder samt uppföljning dokumenteras i DF respons.

9 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Samverkan har skett i skolenkät till vårdnadshavare, informationsmöte för nya familjer, föräldramöte samt utvecklingssamtal, vilket skett digitalt i och med pandemin, pedagogiska nätverk, dagliga samtal, barn-råd, barnintervjuer, barn-rond samt utvärderingar och analyser.